

1953

నందమూరి త్రివిక్రమరావు సమర్పించిన
నేషనల్ ఆర్టు వారి ప్రథమ చిత్రం

యన్.టి.రామారావు సమర్పించిన
'ప్రియ' ప్రబుద్ధులకు

దర్శకుడు:
టి.ప్రకాశరావు.

నేషనల్ ఆర్టు డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ వారి
విడుదల

న ట వ ర్గం

య

N. T. రా మా రా వు

గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు

అమరనాథ్

రమణారెడ్డి

మహంకాళి వెంకయ్య

కోడూరు అచ్చయ్య

కస్తూరి నరసింహారావు

పుండరీకాక్షయ్య * సోమశేఖరరావు * శేషగిరిరావు

సత్యనారాయణరావు * తాతినేని తాతయ్య

దాసరి లక్ష్మయ్య .

జానకి

కృష్ణకుమారి

చాయాదేవి

హేమలత

మోహన — మొదలగువారు.

—: కథాసంగ్రహము :—

—*—

“చదువూ, సంపద, సంఘగౌరవమే జగతిని ముఖ్యంకాదోయీ !

సహృదయంతో సాటివారలకు సాయపడుటే ఉన్నతమోయీ !!! ”

ఈ అమృత నూక్తిని పాటించే వ్యక్తులు మనలో ఎందరో వున్నారు. ఎవరికే కష్టం వచ్చినా తమదిగా భావిస్తారు. తమ ప్రాణమైనా యిచ్చి ఇతరులను ఆపదలో ఆదుకుంటారు. ఇలాంటి వారిని లోకం అమాయకులని అజ్ఞానులని,

‘పిచ్చి పుల్లయ్య’ అని హేళన చేస్తుంది.

అలాంటివాడే మన పుల్లయ్యకూడా.

ఒక పల్లెటూళ్లో పేదరైతు కుటుంబంలో జన్మించాడు. ఇతనికి చదువుగాని, సంపదగాని, సంఘంలో మరి ఏపదవిగాని లేదు అతనికున్న గుణం ఒక్కటే. అమాయకత్వం. అందుకే వూరివాళ్లు యితన్ని ‘పిచ్చి’ పుల్లయ్య అనిపిలుస్తారు. మన పుల్లయ్య, తండ్రి ఆదేశప్రకారం తాను ప్రేమతో పెంచుకుంటూన్న ‘భీముడు’ అనే గొర్రెపోతును వెంటతీసికొనిపట్నంలోవున్న జమీందారుగారింట్లో పని చెయ్యడానికి వెడతాడు. పట్నంలో ఆ గొప్పింటి జీవితం అతనికి చాలా వింతగానూ అసహజంగానూ కన్పిస్తుంది. పుల్లయ్య అమాయకత్వాన్ని చూచి బస్తీవారు వెక్కిరిస్తే వారి కృత్రిమ జీవితం చూచి ఇతను నవ్వుకుంటాడు.

ఆ యింటి జమీందారుగారూ, ఆయన పెద్దభార్య ఏనాడో చనిపోయారు. వారి దూరపు బంధువైన భూపాలరావు జమీందారుగారి చిన్న భార్య మనోరమాదేవిని వలలో వేసికొని పెత్తనం చలాయిస్తూంటాడు. పెద్దభార్య కుమారుడు చినబాబు తనభార్య వసంతతో హాయిగా కాలక్షేపంచేస్తూ జమీందారి వ్యవహారా లేవీ పట్టించుకోడు. పవిత్రశీలయైన వసంత పల్లెటూరివాడైన పుల్లయ్యను ఎంతో ఆప్యాయంగా చూస్తూ చదువు నేర్పుతూంటుంది. పుల్లయ్య ఆమెను ఎంతోభక్తితో గౌరవిస్తుంటాడు. ‘సంపెంగ పూవును ఎక్కడ దాచినా పరిమళం వ్యాపిస్తూనే వుంటుంది’; అలాగే పుల్లయ్య అమాయకత్వం నశ్య పుట్టిస్తున్నా అతనంటే అందరికీ యిష్టమే !!! ముఖ్యంగా ఆయింటి పరిచారిక ‘కాంతానికి’. జమీందారుగారు చనిపోయిన తరువాత ఆయన సమాధి నిర్మించేటప్పుడు దానికింద చాలా నగలు, నాణ్యాలు వేశారట ! పైగా అదే స్థలములో ‘లంకెల దిందెలు’ కూడా వున్నవని ప్రతీతి !! స్వార్థపరుడైన భూపాలరావు పెత్తనం చలాయిస్తున్నది చాలక, సమాధినికూడా త్రవ్వించి, దాని

కిందవున్న ధనాన్ని అపహరించాలని ఎత్తులు వేస్తుంటాడు. యీ ప్రయత్నంలో అందరి గౌరవాన్నీ అంగుకొన్న వసంత తన కడ్డు వస్తుందేమోనని భయపడి, ఆమెను యింటినుండి దూరం చేయాలని అవకాశం కోసం ఎదురు చూస్తుంటాడు. భూపాలరావు దగ్గర గుమాస్తా 'నీలకంఠం'. 'వయసు ముదిరినా వాంఛ చావక'; పనిమనిషి కాంతంమీద కన్ను వేస్తుంటాడు. పుల్లయ్య వచ్చిన తర్వాత ఆమె అభిమానమంతా అతనిపై వున్నదని గ్రహించిన నీలకంఠం, అదను వచ్చినప్పుడల్లా పుల్లయ్యమీద పుల్లలుపెడుతూ అతన్ని ఎలాగైనా యింటినుండి వెళ్లగొట్టాలని ప్రయత్నిస్తుంటాడు.

యింతలో చినబాబుగారి పుట్టినరోజు పండుగ వస్తుంది. విందులూ, వేడుకలూ జరుగుతుంటాయి. పుల్లయ్య ఎంతో ఆనందంలోవుండగా అవకాశం చూచి, అతని గొర్రెపోతు 'భీముణ్ణి' నీలకంఠం విందు పేరుతో నరికించివేస్తాడు. ఎంతో ఆప్యాయంగా పెంచుకొన్న జీవాన్ని అమానుషంగా హత్యచేస్తే ఎవరు సహిస్తారు? పుల్లయ్య మూటముల్లెసర్ది ఊరికి బయలుదేరతాడు. కాని వసంతమాట కాదనలేక ఉండిపోతాడు.

యీగోగా వసంత తండ్రికి జబ్బుగావుందని, చాలా ప్రమాదస్థితిలో వున్నాడని తెలిగ్రాంవస్తే వసంత పుల్లయ్యను తోడుతీసుకొని పుట్టింటికి వెళ్లుతాడు. భార్యాభర్తలను విడదీయాలనుకుంటున్న భూపాలరావు యీ అదును కనిపెట్టి వసంత వ్రాసిన వుత్తరాలు చినబాబు కందనీయకుండా దాచిపెట్టి, పుల్లయ్యకూ వసంతకూ సంబంధం వున్నదని మనోరమాదేవికి నచ్చచెప్పి, ఈ విషయం గుమాస్తాద్వారా చినబాబు చెవిని బడేటట్లు చేస్తాడు. అక్కడ వసంత తండ్రి చనిపోతాడు. వసంత, పుల్లయ్యలు దిగులుతో తిరిగి వస్తారు. మనోరమాదేవి ఆమెను నీచంగా దూషించి యింటినుండి బయటకు పొమ్మంటుంది. చిన్నబాబుకూడా యీ ఆంక్షను సమర్థిస్తున్నట్లుగా మౌనంతో మాట్లాడడు. వసంత భర్త తిరస్కృతికి చలించి స్వహతస్థి పడిపోతుంది. ఆమెకు దిక్కెవరు? అందులోనూ నిండు చూలాలు! అయినవారు కాలదన్నినా, కానివాడైన పుల్లయ్య సోదరి భావంతో ఆదుకుంటాడు. ఆపదలోవున్న స్త్రీని ఆదరించి కాపాడడంకంటే ఆర్తరక్షణ ఏముంటుంది? పుల్లయ్య వసంతను తనవూరు తీసుకువెడతాడు.

యీవాదు అక్కడకూడా పాకుతుంది. దీని పర్యవసానంగా తండ్రి కూడా పుల్లయ్యను, వసంతను తనగడప తొక్కనీయడు. 'దిక్కులేనివారికి దైవమే దిక్కున్నట్లుగా' సమయానికి ఒక ప్నేహితుడు ఆదుకుంటాడు.

డిరిబయటవున్న అతని పాడుపడ్డయింట్లో వసంతను పెట్టి పుల్లయ్య కంట్లో వత్తులు పెట్టుకుని ఆమెను తోబుట్టువులాగ చూస్తూంటాడు. ఆమె ప్రసవిస్తుంది.

ఇక్కడ చినబాబు మనోవ్యాకులంతో కృంగిపోతూ కాంతంద్వారా నిజాన్ని తెలుసుకుంటాడు. తానెంతో గౌరవించే మారుటితల్లికి, భూపాల రావుకూ వున్న సంబంధాన్ని కళ్లారచూచి, విరక్తితో యిల్లువదలి వెళ్లిపోతాడు. ఎన్నోవిధాల మభ్యపెట్టి సమాధిని తవ్వడామని యత్నించిన భూపాల రావు ఎత్తులను మనోరమాదేవి సాగనివ్వదు. పైగా అతనుదాచిన వసంత వుత్తరాలు బయటపడ్డప్పుడు అతనిదుర్మార్గం గ్రహించి తానుచేసినదానికి పశ్చాత్తాప పడుతుంది. చివరకు భూపాలరావు తెగించి ఆర్కరాత్రిపూట రాడీలచేత సమాధి తవ్వడానికి పూనుకుంటాడు. చప్పుడుకు కేకలుపెట్టిన మనోరమాదేవిని భూపాలరావు కూరంగా గాయపరుస్తాడు. ఇది జరుగు తూండగా చినబాబుగారికోసం వసంతచేత పంపబడ్డ పుల్లయ్య జమీందారుగా రింటికి వస్తాడు. రాడీలతో పోట్లాడి వాళ్లను చెల్లాచెదురుచేస్తాడు. చినబాబు గారికోసం లోపలప్రవేశించి, గాయపడ్డ మనోరమాదేవిని చూచి ఆమెకు ఉపచారాలు చేస్తూంటాడు. యీలోగా భూపాలరావు పోలీసులను పిలిచి పుల్లయ్యే మనోరమాదేవిని హత్యచేయడానికి యత్నించాడని అరెస్టు చేయిస్తాడు. కాంతంవల్ల మనోరమాదేవి అసలు జరిగిన యదార్థాన్ని తెలుసు కుంటుంది. నిజం తెలిసికొన్న మనోరమాదేవి పుల్లయ్యకిరఫన సాక్ష్యంచెప్పి, తనను దోషిగా కోర్టులో రుజువుచేస్తుందనే అనుమానంతో భూపాలరావు ఆమెకు విషప్రయోగం చేయిస్తాడు.

జమీందారిణి ఏమాత్రం ? = వసంత, తనభర్తను కలుసుకుంటుందా ?

భూపాలరావు ప్రాయశ్చిత్తం అనుభవిస్తాడా ? - పుల్లయ్య ఏమాత్రం ?

అమాయకత్వంతో అందరికీ సాయంచేసే పుల్లయ్యదా 'పిచ్చి' ?

అతన్ని అర్థం చేసుకోలేక హేళనచేసే లోకానిదా !!!

ఎవరిది 'పిచ్చి' ???

పాటలు .

పాట 1.

A. పుండరీకాక్షయ్య పాడినది - (బ్యాక్ గ్రౌండ్)

బస్తీనీ పోయేటి - ఓ - పల్లెటూరి వాడా

పదిలంగా రావోయి - ఓ - పల్లెటూరి వాడా

ఓ - పల్లెటూరి వాడా !!

నాజాకల పోకుల బస్తీ
మాయదారి దాబులు బస్తీ!

ఆ మోజులో పడిపోతే

తిరిగి యిల్లు చేరలేవోయ్!

పదిలంగా రావోయి - ఓ - పల్లెటూరి వాడా

ఓ - పల్లెటూరి వాడా !!

ఎంతో గొప్ప నటించి

ఎన్నెనో నీతులు వర్ణించి!

కిలాడి మాటలు గారడిజేసి

డాబూ, దర్జా, వెలిగిస్తారోయ్ !

పదిలంగా రావోయి - ఓ - పల్లెటూరి వాడా

ఓ - పల్లెటూరి వాడా !

ఎంతటి మోహము కలదో

మరి అంతమోసమా బస్తీలో

అంతా మోసం బస్తీలో - హోయ్

అంతా మోసం బస్తీలో !

మోసపోయినా మారిపోయినా

కష్టం, నష్టం, కలిగి తీరునోయ్ !

పదిలంగా రావోయి - ఓ - పల్లెటూరి వాడా

ఓ - పల్లెటూరి వాడా ! ||బస్తీ||

పాట 2.

ఘంటసాల పాడివది (రేడియో)

ఆలపించనా... ..

అనురాగముతో !

ఆలపించనా అనురాగముతో

ఆనందామృత మానరించగా

అవనీ గగనం ఆలకించగా ! ఆలపించనా.....

చక్కని పూవులు విరిసి యాడగా

చల్లని గాలులు కలిసి పాడగా !

పున్నమి వెన్నెల పులకరించగా

పుడమిని సుఖాలు పొంగులెగమగా ! ఆలపించనా !

చిలీపి గుండెలో వలపునిండగా

చిరునవ్వులతో సిగ్గు చిందగా !

అరమర లెరుగని అమాయకునిలో

ఆశయా లేనో అవతరించగా ! ఆలపించనా !!

తరుణహృదయమే తాజమహలుగా

అనంతప్రేమకు ఆశచెందగా !

నిర్మలప్రేమకు నివాళులిచ్చే

కాంతిరేఖలే కాగిలింపగా ! || ఆల ||

పాట 3.

ఘంటసాల - బాలసరస్వతి పాడినది (రేడియో)

ఎల్లవేళలందు, నీ

చక్కని చిరునవ్వులకై !

మనసు కలత చెందునోయి

మనసు కమల మైనదోయి ! ఎల్లవేళలందూ !!

సంతోషము నిండునా

సౌందర్యమే విరియునా ! నా

నవ్వులతోనే, నీ

మనసు నాట్యమాడునా సంతోషము నిండునా !!

ఎల్లవేళలందు, నీ
 చల్లని రాగాలకై !
 తనువు వేడుచున్నదోయి
 తనువు వేణువై నదోయి ! ఎల్లవేళలందూ !
 సంగీతము సాగునా
 పౌభాగ్యము నిండునా !
 నా రాగపు శృతిలో, నీ
 తనువు పులికిరించునా ! సంగీతము సాగునా॥

మనసులోన తనువులోన
 మధురిమలే నిండులే !
 పావన మీ జీవనమే
 పరవశమై సాగులే ! ఎల్లవేళలా !

4వ పాట శుశీల పాడినది.

ఆనందమే జీవితాళా
 మధురానందమే జీవితాళా !

మహదానందమే పాండరావోయీ
 మధురానంద మానంద మో...హో హో !
 ఆనందమే జీవితాళా
 మధురానందమే జీవితాళా !

కలువ కన్నెయే విరిసినదోయీ
చలువ వెన్నలే కురిసినదోయీ!
సందేహ మేలొయి రావోయీ
ఆనందమే జీవితాళా!
మధురానందమే జీవితాళా!

ఈ యావనా వేశమందూ
ఈ జీవితం మనకు విందూ
మహదానందమే పొందరావోయీ!
మహదానంద మానంద మో...హో...హో!
ఆనందమే జీవితాళా
మధురానందమే జీవితాళా!

వసుధకు యేటా వసంతమోయీ...
మనకు...యావన మొక పేనోయీ!
సందేహ మేలొయి రావోయీ
ఆనందమే జీవితాళా
మధురానంద మానంద మో...హో...హో!

పాట 5.

మూఢవపెద్ది పాడినది (తత్వం)

కాంతిని గనుచున్నా, నీలా
భ్రాంతిని విడుచున్నా!

యీ అవినీతే లోకపునీతి
నరులింతే నన్నా - ఓరన్నా - నరులింతే నన్నా!

ఎంతటి సిరులున్నా, భువిలో
ఎంతటి పరువున్నా!

భ్రమలుగొలుపు ఆ పశుగుణాలకే
బానిస లోరన్నా - యీనరులూ బానిసలోరన్నా !

ఎంతమంచి యున్నా, భువీలో
ఎంతటి చెడుగున్నా !

చేసినవారికే చెందును ఫలితం
చింతయేల నన్నా - ఓరన్నా - చింతయేల నన్నా !

జీవిత మర్మమునే.....
జీవితమర్మం తెలిసి నడుచుకో
ధర్మమదేనన్నా - ఓరన్నా - ధర్మమదేనన్నా !

జీవిత సత్యం తెలిసి నిలుపుకో
నిత్యమదేనన్నా - ఓరన్నా - నిత్యమదేనన్నా ||కాంతి||

పాట 6.

A. P. కోమల పాడినది కాంతం
మనసార ఒకసారి మాటాడవోయి
మదిలోని దిగులంత మరచిపోవోయీ !
యీ మానమేల నోయి
మానమేల నోయీ !

గతమ్మే - మరచుట మేలొయ్య
 - మానమేల నోయ్య
 - మానమేల నోయ్య !

తూలిన కరటం నిలువువ జాలునా
 పోయిన ప్రిణం తిరిగి వచ్చునా !
 యీ - మానమేల నోయ్య
 - మానమేల నోయ్య !

గతమ్మే - మరచుట మేలొయ్య
 - మానమేల నోయ్య
 - మానమేల నోయ్య !

శీవితమే ఆకాశూరిత మోయ్య
 నేటి విషదారే - మారును రేపు విజ్ఞానాలై !
 యీ - మానమేల నోయ్య
 మానమేల నోయ్య !

గతమ్మే - మరచుట మేలొయ్య
 - మానమేల నోయ్య
 - మానమేల నోయ్య !

పాట 7.

యం. యస్. రామారావు పాడినది (బ్యాక్ గ్రౌండ్)

అవమానాలకు బలియాతున్నా
ఆపులపగచే వెలియాతున్నా !
సోదరిభారం వహించినావా
అపనిందలనే సహించినావా !

మాననీయుడవు నీవయ్యా
మానవోన్నతుడ వీవయ్యా !
మాననీయుడవు నీవయ్యా !

చదువూ సంపద సంఘగౌరవమే
జగతిని ముఖ్యం కాదోయీ !
సహృదయంతో సాటివారలకు
సాయపడుట వున్నతమోయీ !

ఉన్నతాత్ముడవు నీవయ్యా
ఉదారశీలుడ వీవయ్యా !
ఉన్నతాత్ముడవు నీవయ్యా !

లోకమెంత హింసించినగానీ
లాంగక నీవిధి నిర్వహించవోయ్ !
జాతిశీలమే నిలబెట్టే, నీ
నీతి జయించును లేవోయీ !

మాననీయుడవు నీవయ్యా
మానవోన్నతుడ వీవయ్యా !
మాననీయుడవు నీవయ్యా !

పాట 8.

మాధవపెద్ది పాడినది (తత్వం)

వీలనోయీ - యీ - విషాదమూ

నీకేలనోయి - జీవితాంతం వేదనా - యీజీవితమ్మే సాధనా !

జీవితాంతం వేదనా, యీ

జీవితమ్మొక సాధనా !

జీవితాంతం వేదనా॥

జారిపోయే సంజవెలుగే

సకలమని నమ్మావురా !

తోడునచ్చే నీడనే కడు

దూరముగ తరిమావురా॥ జీవి॥

ఎన్ని బాధలు కమ్ముకున్నా

గుండెచెదరక నిలువరా !

నీతినే సాధించరా

నిండుగా జీవించరా

నిండుగా జీవించరా !

పాట 9.

యం. యన్. రామారావు పాడినది (బ్యాక్ గ్రౌండ్)

శోకపు తుపాను చెలరేగిందా

లోకపు చీకటి పెనవేసిందా ! ॥ శోక ॥

కలకల నవ్వుల వెన్నెల నిండిన

తళతళ పువ్వులు వన్నెలు పండిన !

సున్నితమా నీమదియందే

సుందరమా యీ మందిరమందే ! ॥ శోక ॥

విరిగిన మనసులు విడిపోయినవా

కరగిన స్మృతులే మిగిలినవా !

మందిరాన ఏకాంత జీవితం

మదినిండా నిశ్శబ్దనిశీధం !!

జీవితమంతా శిథిలమాయెనా !

చేసినపాపం చిచ్చుపెట్టినా !!

యీ - తుపాను ఏనాడు వెలియునో

యీ - చీకటి ఏనాడు విరియునో !

అమలకాంతి అనాడే నమ్మా

అమృతకాంతి అనాడే నమ్మా !!

P. నాగేశ్వరరావు - A. P. కోమల పండిత

(కాంతం; నీలకంఠం - డ్యూయట్)

కాంతం : రారార గారరార

రీరీరీ రీరీరీ !

రారార రారరార

రీరీరీ రీరీరీ !

ఓ పంతులుగారూ

ఓ పంతులుగారూ - వెనవేసుకున్నా

వేస్తే రావేసుకున్నా !

నీలకంఠం : ఓ గులాబిరేఖా !

ఓ గులాబిరేఖా - మండిదా యేం

మననూ తిరిగిందా యేం !

కాంతం : కన్నుగీటినా - బుగ్గమీటినా - చూడవుగా

నీలకంఠం : ఒళ్ళుజలదరించింటే - అమ్మో

కన్నుతేలిపోయాయే - నాకెళ్ళు తేలిపోయాయే !

కాంతం : రారార రారరార

నీలకంఠం : రీరీరీ రీరీరీ

కాంతం : రారార రారరార - దొంగచూపు చూస్తున్నావే !

నీలకంఠం : రీరీరి రీరిరిరి ౨ దొరసానై కనబడుతున్నావ్ !

సరదాగా - చీరెలు - నగలూ - సెంట్లూ - కొందాంలే !

కాంతం : సరదాగా - గొడుగు - పొడుము - శోటూ - కొందాంలే !

నా బంగరు మామవు నీవే !

నీలకంఠం : నా రంగులరాణివి నీవే !

కాంతం : సరదాగా - షికారు - కారు - హుషారుగ పోదాంలే !

నీలకంఠం : మజాగా - చేరి కులాస - తమాషా చేదాంలే !

కాంతం : ముక్కునూటిగా ఒక్కటడుగుతే చెపుతావా
నేనొక్కటడుగుతా చెపుతావా !

నీలకంఠం : ఓ అడిగినదే పదివేనూ - నీవార్దరువేస్తే చాలూ
నీవార్దరువేస్తే చాలూ !

కాంతం : రారార రారార

నీలకంఠం : రీరీరి రీరిరిరి !

కాంతం : రారార రారార

నీలకంఠం : రీరీరి రీరిరిరి !

యా చిత్రం లో ని పాటలు

H. M. V.

&

కొలంబియా

రికార్డులలో విననగును

పై క్నీ షి య న్ను

డైరెక్టర్; కథ; సి నే యో :—తాతినేని ప్రకాశరావు

ఎసోసియేటు :—రజనీకాంత్

ఎసిస్టెంట్ :—కె. హేమాంబర రావు, కె. సోమశేఖరరావు

డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫాటోగ్రఫీ :—యం. ఏ. రహమాన్

ఆపరేటివ్ కెమెరామాన్ :—కె. యస్. ప్రసాద్

మాటలు; పాటలు :—అని సెట్టి సుబ్బారావు

సౌండ్ :—ఏబిల్ జీవరత్నం

మ్యూజిక్ :—టి. వి. రాజు

ఆర్ట్ :—సూరపనేని క్రిష్ణారావు

మేకప్ :—హరిబాబు, వీరాజు

ఎడిటింగ్ :—జి. డి. జోషి

కృత్యం :—పసుమర్తి కృష్ణమూర్తి, డి. వేణుగోపాలస్వామి

స్టిల్స్ :—లీలా కృష్ణమూర్తి

ప్రొడక్షన్ :—అట్లూరి పుండరీకాక్షయ్య

నిర్మాణము :—రేవతి స్టూడియోస్, మదరాసు

నిర్మాత :

నందమూరి త్రివిక్రమరావు

త్వ ర లో !

నేషనల్ ఆర్జునవారి

ద్వితీయ చిత్రం !

?

నేషనల్ ఆర్జునవారి బ్యాటర్న్,
గాంధీనగర్ విజయవాడ - 2.

